

Θεολογικά Χρονικά

Συνέδρια – Ημερίδες – Συμπόσια

ΙΟΥΛΙΟΣ

*Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο
άφιερωμένο στον Άγιο Γρηγόριο
τόν Παλαμᾶ*

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Θεοτόκου Καλλιπετρας φιλοξένησε Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο ἀφιερωμένο στον Ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ καὶ τὴν Προσευχὴ ἀπὸ τὶς 6 ἕως τὶς 7 Ἰουλίου 2018. Στὶς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου συμμετεῖχαν καθηγητὲς πανεπιστημίου ἀπὸ τὴ Ρωσία, τὴν Ἀμερική, τὸ Ἡνωμένο Βασίλειο, τὴν Πολωνία, τὴ Σλοβακία, τὴ Ρουμανία, τὴν Ελλάδα ἕως καὶ τὴ Νότιο Ἀφρική. Ἡ ὁμάδα τῶν διοργανωτῶν ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ κ. Κωνσταντίνου Ἀθανασόπουλου, ἀποτελούμενη ἀπὸ 80 πανεπιστημιακοὺς δασκάλους, ἐξέτασαν τὸ πολὺπλευρο ἔργο τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ.

*«Θρησκείες καὶ Διαπολιτισμικότητα
στὴ Μεσόγειο»*

Μὲ ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στὴν Ἄνδρο (5-8 Ἰουλίου 2018) τὸ Θερινὸ Πανεπιστήμιο μὲ θέμα: «Θρησκείες καὶ Διαπολιτισμικότητα στὴ Μεσόγειο», τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Κοσμητείας τῆς Θεολο-

γικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α., τοῦ Δήμου Ἄνδρου, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μυκόνου, Μήλου, Σίφνου, Σερίφου, Κιμῶλου, Κύθνου, Φολεγάνδρου καὶ Σικίνου καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης.

Στὸ πλαίσιο τοῦ παραπάνω Θερινοῦ Πανεπιστημίου πραγματοποιήθηκαν Ἐκπαιδευτικὲς διαλέξεις καὶ διαδράσεις σὲ συνεργασία μὲ τὸν Δήμο Ἄνδρου, τὴν Καίρειο Βιβλιοθήκη, τὸ Μουσεῖο Σύγχρονης Τέχνης Ἰδρύματος Βασίλη καὶ Ἐλίζας Γουλανδρῆ (στὸ ὁποῖο ἐφιλοξενεῖτο Εἰκαστικὴ Ἐκθεση μὲ ἔργα τοῦ ἀειμνήστου ζωγράφου Δημήτρη Μυταρά), τὸ Ἀρχαιολογικὸ, τὸ Ναυτικὸ καὶ τὸ Ψηφιακὸ Μουσεῖο Ἄνδρου, οἱ ὁποῖες ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία σὲ σημαντικὸ ἀριθμὸ νέων ἐπιστημόνων νὰ ἔλθουν σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τοὺς πολιτισμικοὺς θησαυροὺς τῆς Ἄνδρου.

Τὴν Παρασκευὴ 6 Ἰουλίου ξεκίνησαν οἱ ἐργασίες στὸ Δημοτικὸ Θέατρο Ἄνδρου, μὲ τὶς προσφωνήσεις καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου Α΄ καὶ τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου, τοῦ Κοσμητόρος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ἀποστόλου Νικολαΐδη, τοῦ Δημάρχου Ἄνδρου κ. Θεοδοσίου Σουσουδῆ καὶ ἐκπροσώπου τῆς Περιφέρειας Ν. Αἰγαίου κ.ἄ.

Τὸ Θερινὸ Πανεπιστήμιο «Θρησκείες καὶ Διαπολιτισμικότητα στὴ Μεσόγειο»,

μέ την πλούσια θεματολογία του και τις άκρως ενδιαφέρουσες ενότητες του, απέτελεσε μία διαδικασία δημιουργικής συνάντησης, αλληλεπίδρασης, άμοιβαίας συνεργασίας και διάδρασης μεταξύ των συμμετεχόντων 120 συνέδρων (διδακτικό-έρευνητικό προσωπικό, νέοι έρευνητές, ειδικοί προσκεκλημένοι) από όκτώ Πανεπιστημιακά τμήματα και δύο Έρευνητικά Κέντρα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

«Η πνευματικότητα ως πρόκληση για τον σημερινό κόσμο»

Το Φραγκισκανικό Ίνστιτούτο Πνευματικότητας του Ποντιφικίου Πανεπιστημίου Antonianum της Ρώμης και το Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συνδιοργάνωσαν το 15ο Διαχριστιανικό Συμπόσιο στις 28-30 Αυγούστου 2018 στην Άσίζη της Ίταλίας. Η έπιστημονική αυτή συνάντηση που πραγματοποιείται ανά διετία εναλλάξ στην Ίταλία και την Ελλάδα φέτος είχε ως θέμα της: «Η πνευματικότητα ως πρόκληση για τον σημερινό κόσμο».

«Η έν Χριστώ ζωή στην Όρθόδοξη Παράδοση»

Η Ίερά Μητρόπολις Αυστρίας και Έξαρχία Ούγγαρίας σε συνεργασία με το Τμήμα Βυζαντινής Θεολογίας του Κέντρου Βυζαντινών Έρευνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συνδιοργάνωσαν Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Η έν Χριστώ ζωή στην Όρθόδοξη Παράδοση». Το Διεθνές Συνέδριο διεξήχθη υπό την

αίγίδα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αυστρίας και Έξάρχου Ούγγαρίας κ. Άρσενίου στη Βουδαπέστη της Ούγγαρίας στις 28 και 29 Αυγούστου 2018.

Στο Συνέδριο μεταξύ άλλων συμμετείχαν οί Καθηγητές του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ. πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Καλλιαχμάνης, Δήμητρα Κούκουρα, Φώτιος Ίωαννίδης, Χρήστος Άραμπατζής και Άθανάσιος Στογιαννίδης, ό πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Θερμός από την ΑΕΕΑ, μέλη του ΕΔΙΠ και ικανός αριθμός προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος καθώς και διδακτόρων, καθώς και ό αρχιμανδρίτης π. Ίωάννης Γρίντζος, καθηγούμενος της Ί. Μονής Άγίας Τριάδος Πανοράματος, με άκολουθία μοναχών και λαϊκών έπιστημόνων.

Οί εισηγητές προσέγγισαν το θέμα του συνεδρίου μέσα από ποικίλες όπτικές γωνίες, προκαλώντας ενδιαφέρουσες συζητήσεις, συμβάλλοντας στον θεολογικό προβληματισμό που άπορρέει από τα πατερικά κείμενα και τα πορίσματα της Ίατρικής και της Ψυχολογίας για τη σημασία της έν Χριστώ ζωής, σε σχέση με τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου.

«Έκκλησιαστική Ρητορική και Ύμνογραφία. Ίστορία και Ποιητική»

Έπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Έκκλησιαστική Ρητορική και Ύμνογραφία. Ίστορία και Ποιητική» διοργάνωσε ή Έταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Στ. Καψωμένου σε συνεργασία με την Όρθόδοξη Άκαδημία Κρήτης, υπό την αίγίδα της Ί. Αρχιεπισκοπής Κρήτης, από τις 30 Αυγούστου έως την 1η Σεπτεμβρίου 2018. Το Συνέδριο ήταν άφιερωμένο στα πενήντα χρόνια από τα έγκαίνια της Όρθόδοξου Άκαδημίας Κρήτης.

Στὸ Συνέδριο συμμετείχαν Καθηγητὲς Πανεπιστημίου, ἱστορικοὶ καὶ θεωρητικοὶ τῆς λογοτεχνίας, μουσικολόγοι καὶ εἰδικοί ἐρευνητές. Κεντρικὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν ἡ «Γενικὴ εἰσαγωγὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ρητορικῆς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας. Ἡ ρητορικὴ καὶ ὑμνογραφία στὴν Κρήτη κατὰ τὴ Μεταβυζαντινὴ περίοδο ὡς τὸν 20ὸ αἰῶνα», μὲ κύριους ἄξονες: Α. Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ ρητορικὴ. Διαμόρφωση τοῦ εἴδους. Οἱ κυριώτεροι ἐκπρόσωποι. Β. Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ ὑμνογραφία. Διαμόρφωση τοῦ εἴδους. Οἱ κυριώτεροι ἐκπρόσωποι.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

«Διάκρισις καὶ χριστιανικὸς βίος»

Μὲ ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε τὸ 26ο Συνέδριο Ὄρθόδοξης Πνευματικότητος μὲ τίτλο: «Διάκρισις καὶ Χριστιανικὸς Βίος», ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱεράς Μονῆς Bose στὴν Ἰταλία πλησίον τοῦ Μιλάνου ἀπὸ τὶς 5 ἕως τὶς 8 Σεπτεμβρίου.

Στὸ συνέδριο συμμετείχαν 180 σύνεδροι ἀπὸ Θεολογικὲς Σχολὰς Πανεπιστημίων ἀπὸ ἀρκετὲς χώρες μὲ κορυφαίους ἐπιστήμονες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀρκετοὺς ἐνδιαφερόμενους ποὺ ἤθελαν γιὰ λίγες ἡμέρες νὰ ἐπιμορφωθοῦν μὲ τὸ μεγαλεῖο τῆς Ὄρθόδοξης Παράδοσης γιὰ τὴν ἀρετὴ τῆς Διάκρισης, ὡς τῆς ἀρετῆς τῶν ἀρετῶν γιὰ τὸν πνευματικὸ βίον.

Μήνυμα στὸ Συνέδριο ἀπηύθυνε, ὡς κατ' ἔτος, ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καθὼς καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευση τῶν Ἀκαδημιῶν τῆς Εὐρώπης στὴν Ὄρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης

Οἱ ἐργασίαι τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τῶν Ἀκαδημιῶν τῆς Εὐρώπης, μελῶν τοῦ Δικτύου ΟΙΚΟΣNET EUROPE, πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ τὶς 5 ἕως τὶς 9 Σεπτεμβρίου 2018 στὴν Ὄρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης (ΟΑΚ). Πρόκειται γιὰ ἕνα Δίκτυο, τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει σήμερα περίπου 40 Χριστιανικὲς Ἀκαδημίαι καὶ Κέντρα Λαϊκῶν ἀπὸ 18 Χῶρες τῆς Εὐρώπης, διαφόρων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

Ἡ ἐπίσημη ἔναρξις τῆς Συνέλευσης ἔγινε μὲ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ στὸ Παρεκκλήσιο τῆς ΟΑΚ. Τῆ Συνέλευση χαιρέτησαν ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς ΟΑΚ Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος κ. Ἀμφιλόχιος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικτύου ΟΙΚΟΣNET EUROPE κ. Walter Lüssi.

Κεντρικὸ θέμα ποὺ απασχόλησε τοὺς Συνέδρους ἦταν: «Κρίση καὶ Οἰκονομία στὴν Εὐρώπη, ἰδωμένη μὲ ἄλλα μάτια. Ἡ ὑπόθεση τῆς Ἑλλάδας!». Εἰσηγήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος ἔκαναν οἱ Καθηγητὲς Δρ. Κωνσταντῖνος Φίλης, Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνῶν Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ), μὲ θέμα: «Προκλήσεις καὶ εὐκαιρίες γιὰ τὴν Εὐρώπη καὶ ὁ ρόλος τῆς Ἑλλάδος στὴν Ε.Ε.» καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου Δρ. Κωνσταντῖνος Μελάς, μὲ θέμα: «Σκέψεις καὶ προβληματισμοὶ γιὰ τὶς δυνατότητες μετατροπῆς τῆς βαθεῖας κρίσης σὲ εὐκαιρία».

«Προκλήσεις καὶ προοπτικὲς τῆς Ὁρησκειτικῆς Ἐκπαίδευσης στὸ σύγχρονο σχολεῖο»

Τὸ Τμῆμα Θεολογίας Α.Π.Θ. καὶ τὸ Ἐργαστήριον Παιδαγωγικῆς τοῦ Τμήματος

Θεολογίας Α.Π.Θ., σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφερειακὴ Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης Κεντρικῆς Μακεδονίας, διοργάνωσαν τὸ 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θεολόγων ἑκπαιδευτικῶν μὲ Διεθνή Συμμετοχὴ στὴ Θεσσαλονίκη, στὶς 14-16 Σεπτεμβρίου 2018, μὲ γενικὸ θέμα: «Προκλήσεις καὶ προοπτικὲς τῆς Ὀρθοπεδατικῆς Ἐκπαίδευσης στὸ σύγχρονο σχολεῖο».

«Οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες στὴν περίοδο τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου»

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργάνωσε τὸ 12^ο Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ἀπὸ τὶς 17 ἕως τὶς 19 Σεπτεμβρίου 2018 στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου. Γενικὸ θέμα τοῦ Συμποσίου, τὸ ὁποῖο ἔθεσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμος, ἦταν: «Οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες στὴν περίοδο τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου».

Τὸ μήνυμα τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἀνέγνωσε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Κλήμης. Στὴ συνέχεια τοὺς Συνέδρους προσεφώνησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Κορίνθου κ. Διονύσιος καὶ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Πρόεδρος τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρῶτος εἰσηγητὴς ἦταν ὁ κ. Ἀθανάσιος Παπαρνάκης, Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μὲ θέμα: «Τα προφητικὰ κείμενα στὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Μ. Ἑβδομά-

δος». Ὁ δεύτερος εἰσηγητὴς ἦταν ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Ἰωάννης Σκιαδαρέσης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ θέμα: «Τὰ Καινο-διαθηκικὰ κείμενα στὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Μ. Ἑβδομάδος». Τέλος τρίτος εἰσηγητὴς τῆς πρώτης συνεδρίας ἦταν ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Νικόλαος Ἰωαννίδης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «Μετάνοια καὶ σωτηρία κατὰ τὸν Μ. Κανόνα τοῦ Ἀνδρέα Κρήτης».

Τὴ δεύτερη ἡμέρα τοῦ Συμποσίου πραγματοποιήθηκαν ἡ 2η, ἡ 3η καὶ ἡ 4η Συνεδρία κατὰ τὶς ὁποῖες εἰσηγητὲς ἦσαν: ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντῖνος Καραϊσαρίδης, Ἀν. Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ θέμα: «Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὴν περίοδο τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου» ὁ κ. Γεώργιος Ν. Φίλιας, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου στὴν περίοδο τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου» ὁ κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Παν. Θεσσαλονίκης, μὲ θέμα: «Οἱ Ἀκολουθίες τῶν Ὁρῶν καὶ τῶν Μεσωρίων» ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Θεμιστοκλῆς Χριστοδούλου, Δρ. Θεολογίας, μὲ θέμα: «Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείννου μετὰ Κανόνος» ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Κουμαριανός, Λέκτορας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «Ἡ Ἀναστάσιμη Ἀκολουθία τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος» ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μὲ θέμα: «Τὸ βιβλίον τῆς Παρακλητικῆς ὡς σταθερὴ ποιμαντικὴ τῆς Ἐκκλησίας».

Στις 19 Σεπτεμβρίου ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του ΙΖ' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ίερών Μητροπόλεων. Συγκεκριμένα, στην πέμπτη και τελευταία συνεδρία πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. Αθανάσιος Βουρλής, Όμ. Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Ή θεολογία τών δογματικών θεοτοκίων τής Παρακλητικής». Δεύτερος εισηγητής ήταν ο κ. Δημοσθένης Κακλαμάνος, επίκουρος Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα: «Οί Κανόνες του Θεοτοκαρίου – Ύμνολογική και θεολογική θεώρηση».

Ή τρίτη και τελευταία ημέρα του συνεδρίου έκλεισε υπό την Προεδρία του Σεβασμ. Μητροπολίτου Καισαριανής, Βύρωνος και Ύμηττου κ. Δανιήλ, Προέδρου τής Είδικτης Συνοδικής Έπιτροπής Λειτουργικής Αναγεννήσεως, με τή διεξαγωγή γενικής συζήτησεως επί τών αναπτυχθέντων θεμάτων, καθώς και τήν ανάγνωση τών τελικών συμπερασμάτων από τον Σεβασμιώτατο Πρόεδρο. Με τόν τρόπο αυτό ολοκληρώθηκαν έπιτυχώς οι εργασίες του Συμποσίου.

*«Παγκόσμια Διάσκεψη
για τήν Ξενοφοβία, τόν Ρατσισμό
και τόν Λαϊκιστικό Έθνικισμό
στό πλαίσιο τής Παγκόσμιας
Μετανάστευσης»*

«Παγκόσμια Διάσκεψη για τήν Ξενοφοβία, τόν Ρατσισμό και τόν Λαϊκιστικό Έθνικισμό στό πλαίσιο τής Παγκόσμιας Μετανάστευσης» (*World Conference on Xenophobia, Racism, and Populist Nationalism in the Context of Global Migration*), πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη από 18 έως 20 Σεπτεμβρίου 2018, στις εργασίες

τής όποίας συμμετείχε ό Μητροπολίτης Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ ως εκπρόσωπος τής Έκκλησίας τής Έλλάδος.

Τό Συνέδριο συνδιοργανώθηκε από τό Παγκόσμιο Συμβούλιο Έκκλησιών (ΠΣΕ), τό Συμβούλιο για τήν Ειρήνη και τή Δικαιοσύνη του Βατικανού (Dicastery for Promoting Integral Human Development) και τό Ποντιφικό Συμβούλιο για τήν Προώθηση τής Χριστιανικής Ένότητας (Pontifical Council for Promoting Christian Unity), όπου συμμετείχαν εκπρόσωποι κυβερνήσεων, θρησκευτικοί ήγέτες, έπιστήμονες, εκπρόσωποι τής κοινωνίας τών πολιτών, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων, ακαδημαϊκοί, άνθρωποι τής τέχνης και τών γραμμάτων από όλον τόν κόσμο και διαφόρων χριστιανικών όμολογιών.

*«Έκκλησιαστικά κειμήλια:
άπό τή λειτουργική χρήση
στη μουσειακή προβολή;»*

Πανελλήνιο Έπιστημονικό Συνέδριο, με θέμα: «Έκκλησιαστικά κειμήλια: άπό τή λειτουργική χρήση στη μουσειακή προβολή;» διοργάνωσε ή Ί. Μητρόπολη Δημητριάδος, στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας στις 22 Σεπτεμβρίου 2018.

Στήν πρώτη Συνεδρία εισηγητές ήσαν ό αρχιμανδρίτης Δαμασκηνός Κιαμέτης, Πρωτοσύγκελλος Ί. Μ. Δημητριάδος, με θέμα: «Τό χρονικό τής ίδρυσης του Έκθετηρίου Έκκλησιαστικών Κειμηλίων “Μήτηρ Θεού ή Όξεία Έπίσκεψις” στη Μακρινίτσα». Ακολούθησε ή κ. Μαρία Νάνου, Διευθύντρια του Τομέα Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Μνημείων και Κειμηλίων τής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, ή οποία ώμίλησε με θέμα: «Οί συλλογές του Έκθετηρίου

Ἐκκλησιαστικῶν Κειμηλίων “Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεία Ἐπίσκεψις” στή Μακρινίτσα καί ἡ πρό(σ)κλήση τῆς διάδρασης τοῦ ἐπισκέπτη με τὸν τόπο καί τὴν ἱστορία του». Στὴ συνέχεια, ὁ κ. Ἀλέξανδρος Καπανιάρης, Μεταδιδακτορικὸς ἐρευνητὴς τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Διδάσκων στὸ Ἑλληνικὸ Ἀνοικτὸ Πανεπιστήμιο, εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Σχεδιάζοντας τὸ ἔντυπο καί ψηφιακὸ ἐκπαιδευτικὸ ὕλικὸ γιὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα τοῦ Ἐκθετηρίου Ἐκκλησιαστικῶν Κειμηλίων Μακρινίτσας “Μήτηρ Θεοῦ ἢ Ὁξεία Ἐπίσκεψις”».

Ἀκολούθησε ἡ Β΄ Συνεδρία με πρῶτο εἰσηγητὴ τὸν κ. Γεώργιο Φουστέρη, ἐπίκ. Καθηγητὴ τῆς Ἀν. Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης, ὁ ὁποῖος ὠμίλησε με θέμα: «Θεολογικὲς καί πρακτικὲς παράμετροι στὴ διαχείριση Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων καί μνημείων».

Ἀκολούθως, ἡ κ. Μαρία-Ξένη Γαρέζου, Προϊσταμένη τοῦ Τμήματος Διαχείρισης Ἐθνικοῦ Ἀρχείου Μνημείων καί Ἀρχαιολογικοῦ Κτηματολογίου τῆς Διεύθυνσης Διαχείρισης Ἐθνικοῦ Ἀρχείου Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ, εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Μουσειακὴ πολιτικὴ καί Ἐκκλησιαστικὰ μουσεῖα».

Ἡ τρίτη εἰσηγήση τῆς συνεδρίας ἔγινε ἀπὸ τὸν κ. Ἰωάννη Βαραλῆ, ἐπίκουρο Καθηγητὴ τοῦ Τμήματος Ἱστορίας, Ἀρχαιολογίας καί Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας Παν. Θεσσαλίας, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὸ θέμα: «Προγράμματα καταγραφῆς, ψηφιακῆς ἀνάλυσης καί προβολῆς Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων Ἀνατολικῆς Θεσσαλίας: καλὲς πρακτικὲς συνεργασίας».

Στὴν τελευταία εἰσηγήση, ὁ κ. Ἰωάννης Χουλιαρᾶς, Προϊστάμενος Ἐφορείας

Ἀρχαιοτήτων Θεσπρωτίας, μίλησε με θέμα: «Προβολὴ καί ἐκπαιδευτικὴ ἀξιοποίηση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων: ἓνα γόνιμο πεδίο συνεργασίας τοπικῶν Ἐφορειῶν Ἀρχαιοτήτων καί Ἐκκλησιαστικῶν Φορέων».

Στὴν τρίτη καί τελευταία Συνεδρία ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Βαρθούνης, Καθηγητὴς Λαογραφίας, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, παρουσίασε τὴν εἰσηγήση του με θέμα: «Ἡ διαχείριση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων τῆς Σάμου καί τὸ Κέντρο Ἐκκλησιαστικῶν, Ἱστορικῶν καί Πολιτισμικῶν Μελετῶν τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Σάμου καί Ἰκαρίας».

Στὴ συνέχεια, τὸν λόγο ἔλαβε ὁ κ. Γεώργιος Τσιγάρας, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς Ἱστορίας τῆς Βυζαντινῆς καί Μεταβυζαντινῆς Τέχνης τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με θέμα: «Ἡ σημασία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μουσείων στὴ διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς παράδοσης καί ἡ συμβολὴ τους στὴν τοπικὴ ἱστορία: τὸ παράδειγμα τῆς Θράκης». Ἡ τελευταία εἰσηγήση ἔγινε ἀπὸ τὸν κ. Δημοσθένη Στρατηγόπουλο, ἐπίκ. Καθηγητὴ Βυζαντινῆς καί Μεταβυζαντινῆς Γραμματείας-Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με θέμα: «Τὰ χειρόγραφα καί τὰ παλαίτυπα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μουσείων Ἐάνθης καί Κομοτηνῆς καί ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀξιοποίησή τους».

«Ἡ Θεολογία στὴν Τουρκοκρατία»

Τὸ Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου 2018 στὴ Ναύπακτο πραγματοποιήθηκε τὸ Δ΄ Θεολογικὸ Συνέδριο τῆς Ἰερᾶς Μητρο-

πόλεως Ναυπάκτου και Ἁγίου Βλασίου, με γενικό θέμα: «Ἡ Θεολογία στήν Τουρκοκρατία».

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀβύδου κ. Κύριλλος ἀνέγνωσε τὸ Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὸν Μητροπολίτη Ναυπάκτου γιὰ τὸ Συνέδριο. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας κ. Γαβριὴλ ἀνέγνωσε τὸ Μήνυμα τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος και Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἱερωνύμου.

Ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος ἀνέπτυξε θέμα με τίτλο: «Ἡ Θεολογία στήν Τουρκοκρατία». Στὴ συνέχεια ἡ κυρία Μαρίνα Κολοβοπούλου, ἐπίκ. Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α., εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ἡ προσφορά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὸ Γένος κατὰ τὴν Τουρκοκρατία». Ἀκολουθῶς ὁ Ἐπίσκοπος Ἀβύδου Κύριλλος, Καθηγ. Ε.Κ.Π.Α., ἀνέπτυξε εἰσήγηση με θέμα: «Ἡ ἀλληλογραφία τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β΄ με τοὺς θεολόγους τῆς Τυβίγγης». Ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Μεταλληγός, Ὁμότιμος Καθηγ. Ε.Κ.Π.Α., εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ὁ μῦθος περὶ ξένων ἐπιδράσεων στὰ ἔργα τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου». Ὁ κ. Λάμπρος Σιάσος, Καθηγητῆς Α.Π.Θ. ἀνέπτυξε στὴ συνέχεια τὸ θέμα: «Υπῆρξεν Μεθόδιος ὁ Ἀνθρακίτης τέρας ἀποφῶλιον; Ζητήματα θεολογικῆς ἀκρισίας κατὰ τὸν ΙΗ΄ αἰῶνα». Τελευταῖος εἰσηγητῆς ἦταν ὁ κ. Γεώργιος Παναγόπουλος, Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς Α.Ε.Α. Βελλᾶς Ἰωαννίνων με θέμα: «Ἡ Φιλοκαλία τῶν ἁγίων Μακαρίου και Νικοδήμου ὡς συνέχεια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως».

*«Γυναῖκες στὴ σκιά τῆς βίας:
ἡ ποιμαντικὴ εὐθύνη
και ἡ ὀπτικὴ τῶν θρησκειῶν»*

Πραγματοποιήθηκε ἐπιτυχῶς, ὑπὸ τὴν εὐθύνη τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων και Καταστάσεων, τὸ πιλοτικό Συνέδριο τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὶς Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Θράκης, με θέμα: «Γυναῖκες στὴ σκιά τῆς βίας: ἡ ποιμαντικὴ εὐθύνη και ἡ ὀπτικὴ τῶν θρησκειῶν».

Τὸ Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στὴν Ἀλεξανδρούπολη, ἀπὸ τὶς 28 ἕως και τὶς 30 Σεπτεμβρίου 2018, στὸ Ἀντίμειο Πολιτιστικὸ Κέντρο και τὴν εὐθύνη τῆς φιλοξενίας εἶχε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως. Μέσα ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις και τὶς τοποθετήσεις δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ κατατεθοῦν και νὰ συζητηθοῦν οἱ θέσεις τοῦ Ἰσλάμ και τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπάνω στὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου.

Ἡ Πρῶτη Συνεδρία εἶχε ὡς ὁμιλητὲς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἰλίου κ. Ἀθηναγόρα και τὸν Σοφιολογιώτατο Μουφτὴ Διδυμοτείχου κ. Ὄσμαν Χαμζᾶ, ὑπὸ τὸν συντονισμό τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα Θρησκευμάτων κ. Γεωργίου Καλαντζῆ.

Τὸ Σάββατο 29 Ὀκτωβρίου ξεκίνησε τὸ Συνέδριο με τὴ β΄ Συνεδρία ποὺ εἶχε ὡς θέμα τὰ «Στερεότυπα και Στάσεις ζωῆς ποὺ γεννοῦν βία», με ὁμιλητὲς τὴν Ἀν. Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας τῆς Θρησκείας τοῦ Α.Π.Θ. κ. Νίκη Παπαγεωργίου και τὸν Ἱεροδιδάσκαλο-ἐκπαιδευτικὸ κ. Ὀρφαν Μολλᾶ.

Ἡ γ΄ Συνεδρία περιελάμβανε ζητήματα ἀντιμετώπισης κρουσμάτων βίας και ἔφερε τὸν τίτλο: «Ἡ ἐνδοοικογενειακὴ βία, ὅταν ἡ σκιά γίνεται σκοτάδι». Ἡ κ.

Ειρήνη Ἀθανασάκη, ὡς πρώτη ὁμιλήτρια, παρουσίασε ἀναλυτικὰ τὴ χριστιανικὴ ὀπτική ἐπὶ τῆς ἐνδοοικογενειακῆς βίας. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σοφιολογιώτατος Μουφτῆς Ἐάνθης κ. Μπιλάλ Καραχαλλὴ τοποθετήθηκε γιὰ ζητήματα Σαρίας, γάμου καὶ πολυγαμίας.

Ἡ συνεδρία ἔκλεισε μὲ τὶς παρεμβάσεις τοῦ Ἐλλογιώτατου Καθηγητοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Θεοδώρου Πιτταρᾶ καὶ τοῦ κ. Ἀ. Στεφανίδη, κοινωνιολόγου καὶ ἐργαζομένου στὸ Συμβουλευτικὸ Κέντρο Ὑποστήριξης Γυναικῶν-Θυμάτων Βίας τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρούπολης.

Ἡ δ' Συνεδρία ὑπὸ τὸν τίτλο: «Συμφιλίωση ἐπαγγελματικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς: σκιές ποὺ κρύβουν κινδύνους» ξεκίνησε μὲ τὴν ὁμιλία τῆς κ. Ἰκνούμ Κιγιτζῆ, ἡ ὁποία τοποθετήθηκε ἐπὶ τῶν ζητημάτων ποὺ μίᾳ σύγχρονη μουσουλμάνα τῆς μειονότητας ἀντιμετωπίζει ὡς πρὸς τὴ σχέση ἐργασίας-οἰκογένειας καὶ τὴν εὔρεση χρόνου γιὰ τὴν οἰκοδόμησι μίᾳς ποιοτικῆς σχέσης μὲ τὰ παιδιά.

Στὴ συνέχεια, ὁ π. Ἀντώνιος Καλλιγέρης, μὲ τὴν ιδιότητά του ὡς Διευθυντοῦ τῆς Διεύθυνσης Ποιμαντικῆς Γάμου καὶ Οἰκογένειας τοῦ Ἰδρύματος Νεότητος καὶ Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀναφέρθηκε στὶς προϋποθέσεις ὀρθῆς λειτουργίας τῆς σχέσης οἰκογένειας-καριέρας, ἀλλὰ καὶ στὴν ἀπουσία κοινωνικῆς πολιτικῆς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν στὶς ἐργασιακὰς σχέσεις. Στὸ πλαίσιο τῆς συνεδρίας ὑπῆρξε παρέμβαση τῆς κ. Μαρίας Σιδηροπούλου σὲ ζητήματα κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ τάσεων περὶ θρησκείας καὶ ταυτότητας.

Ἡ ε' Συνεδρία μὲ θέμα: «Trafficking: ἡ εὐθύνη τῆς πρόληψης» περιελάμβανε τὶς ὁμιλίες τοῦ ἐπίκουρου Καθηγητῆ Κοινωνικῆς Θεωρίας τοῦ σύγχρονου Πο-

λιτισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ τοῦ Α.Π.Θ. κ. Χρήστου Τσιρώνη καὶ τοῦ Ἱεροδιδακάλου κ. Ραχμὶ Μπασιά. Καὶ οἱ δύο ὁμιλητὲς τοποθετήθηκαν σὲ ζητήματα παράνομης διακίνησης καὶ ἐμπορίας προσώπων καὶ ἀνεφέρθησαν σὲ θέματα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, μὲ τὸν κάθε ἕναν νὰ στηρίζεται στὴν οἰκεία πρὸς αὐτὸν θρησκευτικὴ παράδοση. Στὴ συνέχεια ἀναγνώστηκε ἀπὸ τὴν κ. Μαρία Σιδηροπούλου ἡ εἰσήγηση τῆς Ἀναπληρώτριας Καθηγήτριας Θρησκευτολογίας κ. Ἀγγελικῆς Ζιάκα, ἡ ὁποία λόγῳ ἀσθενείας δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθεῖ στὸ Συνέδριο.

Τέλος, τὴν Κυριακὴ 30 τοῦ μηνός, πραγματοποιήθηκε ἡ ὀλοκλήρωση τῶν εἰσηγήσεων μὲ στοργυλὴ τράπεζα μὲ θέμα τὴν ἀνάγκη ἀνάπτυξης συνεργασιῶν καὶ τὰ βήματα ποὺ ὀφείλουν καὶ πρέπει νὰ γίνουν εὐρύτερα στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο μετὰ ἀπὸ τὸ πιλοτικὸ αὐτὸ Συνέδριο, ὥστε αὐτὸ νὰ μὴν ἀποτελέσει ἕναν διάττοντα ἀστέρα.

«Ἡ Ἁγία Γραφή
σὲ ἕναν μεταβαλλόμενον κόσμον»

Διεθνὲς Συνέδριο μὲ τὴ συμμετοχὴ κληρικῶν καὶ θεολόγων ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, ἐκπροσωπώντας τὴν Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, τὶς Ἀρχαίες Ἀνατολικὰς Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ τὶς Ἠνωμένες Βιβλικὲς Ἐταιρεῖες, φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὶς 27 Σεπτεμβρίου ἕως τὴν 1η Ὀκτωβρίου 2018 στὴν ἔδρα τοῦ Καθολικάτου τῆς Ἀρμενίας στὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἑτσματζίν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Αὐτοῦ Ἁγιότητος τοῦ Καθολικοῦ πασῶν τῶν Ἀρμενίων Καρεκίν Β'.

Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου ἦταν ἡ υπογραφή ἐνὸς Μνημονίου Συνεργασίας (*Memorandum of Understanding*) ἀνάμεσα

στις Ἐκκλησίες τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὶς Ἠνωμένες Βιβλικὲς Ἐταιρεῖες. Προσκεκλημένοι στὸ Συνέδριο ἦσαν ἐπίσης εἰδικοί παρατηρητὲς ἀπὸ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν, τὸ Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ φιλοξενούμενοι τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἀρμενίας.

Οἱ σύνεδροι παρακολούθησαν εἰσηγήσεις καὶ συμμετείχαν σὲ συζητήσεις πάνω στὰ ἑξῆς θέματα: «Ὁ ρόλος καὶ ἡ θέση τῆς Ἁγίας Γραφῆς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας», «Ἡ θεοπνευστία τῆς Ἁγίας Γραφῆς», «Ἡ θέση τῆς Βίβλου σὲ ἕναν ἐκκοσμικευμένο κόσμον καὶ ὑπὸ τῆ σκιά τῶν σύγχρονων διώξεων

τῶν χριστιανῶν», «Οἱ μεταφράσεις τῶν Η.Β.Ε.», «Ἡ ἀποστολή, τὸ ὄραμα καὶ οἱ ἀξίες τῶν Η.Β.Ε. καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους νὰ ὑπηρετήσουν ὅλες τὶς Ἐκκλησίες», καὶ «Προκλήσεις καὶ εὐκαιρίες τῆς ψηφιακῆς ἐποχῆς». Τέλος ἰδιαίτερη θέση στὶς σχετικὲς συζητήσεις εἶχαν οἱ συνθήκες ζωῆς τῶν Χριστιανῶν στὴ Μέση Ἀνατολή.

Κεντρικὸ στοιχεῖο τοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξε ἡ παρουσίαση καὶ ἡ τελικὴ ἔγκριση τοῦ Μνημονίου Συνεργασίας ἀνάμεσα στὴν Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὶς Ἀρχαῖες Ἀνατολικὲς Ἐκκλησίες καὶ τὶς Ἠνωμένες Βιβλικὲς Ἐταιρεῖες.